

ע"פ 26288/05/19 - מקס איפרגן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 26288-05-19 איפרגן נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט אברהם בולוס

מערער מקס איפרגן

נגד

משיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית המשפט השלום לתעבורה בחדרה (כבוד השופטת עידית פלד) בהמ"ש 8345-03-19 שניתנה ביום 19.4.19 (להלן: "ההחלטה").

בהחלטתו בית המשפט קמא דחה את בקשת המערער להארכת מועד להישפט בגין עבירה של נהיגה במהירות מופרזת בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, שנקלטה ביום 25.11.17 באמצעות מצלמת א/3.

2. בהחלטתו בית המשפט קמא עמד על האיחור שדבק בהגשת הבקשה, שכן לפי גרסת המערער עצמו נודע לו אודות הדו"ח חודשים לפני הגשת בקשתו. עוד הודגש בהחלטה, כי מהטעם שהקנס שולם אין ממש בטענה כי המערער לא ידע בדבר קיום הדו"ח. השלב בו הוגשה הבקשה וגם תשלום הקנס, אף שומטים את הבסיס תחת הטענה כי חסימת דרכו של המערער בעצם מקפלת בחובה עיוות דין.

3. עם החלטה זו המערער לא השלים והגיש את הערעור. בהודעת הערעור וגם במסגרת הדיון שהתקיים בפניי, המערער טען כי לערך בחודש 12/18 נודע לו כי המרכז לגביית קנסות ואגרות הטיל עיקול על רכבו. בעקבות כך בתו פנתה למרכז זה והוסבר לה כי על מנת להסיר את העיקול יש לשלם את הקנס, וכך נעשה. כחודשיים לאחר מכן המערער פנה למשרד הרישוי כדי לחדש את רישיון נהיגתו, או אז נודע לו כי בשל הדו"ח בו עסקין ובהיותו נהג חדש בזמן ביצוע העבירה, אזי הוא יחויב לעבור בשנית מבחן עיוני בנהיגה ויישאר בסטטוס של נהג חדש למשך שנתיים נוספות. המערער טען, כי מיד לאחר מכן הוא עשה בירור אודות הדו"ח ואז נודע לו כי עסקין בעבירה אשר נעברה ברכב שנשכר על ידו עבור אחד מחבריו.

המערער הוסיף וטען, כי מנסיבות תשלום הדו"ח אין ללמוד כי היה מודע למקורו וגם אין להסיק מכך כי הוא מודה בביצוע העבירה. בהחלטתו בית משפט קמא התעלם מעיוות הדין שנגרם לו, שכן לא נהג

ברכב בזמן ביצוע העבירה ובידיו ראיות כבדות משקל בעניין זה, דבר הזוכה לתימוכין של ממש נוכח חוסר אמינותן של המצלמות שתיעדו את ביצוע עבירת המהירות.

4. מנגד, המשיבה בדעה כי החלטתו של בית משפט קמא היא החלטה מנומקת ונכונה ואין כל הצדקה להתערב בהחלטה זו. המשיבה הדגישה בטיעוניה, כי במקרה זה הקנס שולם, ומכאן הארכת המועד להישפט תיעשה אך במקרים חריגים ביותר. עוד הדגישה המשיבה, כי המערער לא הציג אף הסבר לשיהוי שדבק בהגשת בקשתו לבית המשפט קמא, שכן מאז ידיעתו אודות הדו"ח חלפו מספר חודשים עד שראה להגיש את בקשתו בפני בית המשפט קמא. מכאן, המשיבה סבורה כי החלטת בית המשפט קמא הינה החלטה נכונה ובמקרה זה יש להורות על דחיית הערעור.

5. לאחר שעיינתי בתיק קמא, בהחלטה, בהודעת הערעור ונספחיה וגם שמעתי בהקשבה רבה את טיעוני הצדדים, ולאחר התלבטות החלטתי לקבל את הערעור.

6. סע' 229(ח) לחסד"פ מורה לנו כדלקמן :

"(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230."

7. בתשלום הקנס המערער הודה בביצוע העבירה, הורשע, הרשעתו השתכללה, והוא אף נשא את עונשו במלואו. בנקודת זמן זו יש ליתן משקל כבד ואף מכריע לעיקרון סופיות הדיון, יעילות ההליך ולשונו הברורה של סעיף 229(ח') לחסד"פ (רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל (10.11.08) (להלן: עניין כוכבי)).

8. הארכת מועד להישפט שעה שהקנס שולם אפשרית משני טעמים; כאשר הבקשה לא הוגשה בזמן בשל נסיבות שלא היו תלויות במבקש והבקשה הוגשה מיד עם הסרת המניעה או בקיומו של עיוות דין (עפת (ח') 6611-03-18 אלון גרודברג נ' מדינת ישראל (26.3.18)). אף שזו מצוות המחוקק, אלא, כפי שנקבע, יש להפעיל סמכות זו במשורה ולהיעתר לבקשה להארכת מועד להישפט אחרי שהקנס שולם, אך ורק במקרים מיוחדים ובנסיבות חריגות ביותר.

9. כאמור, המערער טען לעיוות דין שכן, לגישתו, הוא הורשע בעבירה שבוצעה ע"י אחר. בהקשר זה חשוב להזכיר, כי ביהמ"ש העליון אישר לא אחת את המסקנה לפיה, גם קיומו של תצהיר שבגדרו אחר מודה בנהיגה ברכב בזמן ביצוע העבירה, לא מצדיק את מתן הארכה המבוקשת לאחר שהקנס שולם

(רע"פ 7839/08 שמעון קורנפלד נ' מדינת ישראל (10.11.08); רע"פ 9540/08 עופר מוסברג נ' מדינת ישראל (8.1.09); רע"פ 8927/07 סעד אבו עסב נ' מדינת ישראל (29.1.08)).

גם כאשר הבקשה נתמכה בתצהירו של מי שנהג אשר נטל אחריות לבצוע העבירה, ועל אף שעסקין בראיה כבדת משקל אשר בכוחה להצדיק הסבת הדו"ח - גם בנסיבות אלה דרכו של המבקש נחסמה בעיקר מפאת המשקל המכריע שיש ליחס לשיקולי היעילות ולפרוצדורה (רע"פ 9580/11 אייל יוסף נ' מדינת ישראל, פס' ה (27.12.11)). כן בשל עוצמת החשד שאף טבוע בבקשה מסוג זה שלרוב מוגשת אחרי קבלת הודעה מאת משרד הרישוי באשר לצבירת נקודות ונקיטה באמצעי תיקון, כגון פסילה מנהלית (רע"פ 2754/12 פול ביסמוט נ' מדינת ישראל, פס' ו (19.4.12)).

10. בענייננו, אני סבו כי במקרה זה חברו יחדיו נסיבות מיוחדות ואף חריגות ביותר, מהן נכון להסיק כי עיוות הדין שנגרם למערער עוצמתו הינה גבוהה ובצדו נזק משמעותי ואף חמור, שמצדיק את החריגה מהכלל - להלן אנמק מסקנתי זו.

11. גם במקרה זה מי שנהג ברכב בפועל מאשר זאת, אולם מעבר להצהרה זו קיימת ראייה אף חותכת המעידה כי טענתו של המערער להיעדר מעורבות כלשהיא בביצוע העבירה הינה אכן נכונה ומדויקת. כפי שהקדמתי, עסקין ברכב שכור וביסוד קבלתו קיים חוזה שנכרת עם חברת ההשכרה. חוזה זה נערך ונחתם ביום 14.11.17 ובגדרו צוינו פרטי הנהג, חברו של המערער, ושמו של האחרון נרשם בהיותו הבעלים של כרטיס האשראי ששמש ערובה ופיקדון בידי החברה המשכירה.

עוד התברר, כי הדו"ח המקורי הוצא לחברה ההשכרה, אשר שגרה הודעה למשיבה ובמקום לציין את פרטי הנהג, רשמה בטעות את פרטיו של המערער, ובעקבות כך הדו"ח הוסב מחברת ההשכרה למערער.

טעות נוספת בשרשרת הטעויות הייתה משלוח הדו"ח למערער לכתובת שאינה נכונה. בהודעת חברת ההשכרה למשיבה נרשמה, נוסף לפרטיו האישיים של המערער, גם כתובתו העדכנית והנכונה כפי שצוינה בחוזה ההשכרה. למרות זאת, המשיבה ראתה לשלוח את הדו"ח לכתובת שונה, ומכאן דבר הדואר לא נדרש ע"י המערער.

יש גם ליחס משקל לנסיבות תשלום הקנס. כפי שהזכרתי מקודם, אודות קיומו של החוב נודע למערער לאחר הטלת עיקול על רכבו ע"י המרכז לגביית קנסות ואגרות, כאשר התשלום נעשה כדי להסיר עיקול זה ולמנוע את האפשרות של מימוש.

לזאת אוסיף, את נסיבותיו האישיות יוצאות הדופן של מערער עליהן עמד במסגרת הדיון שהתקיים בפני המערער ריצה בעבר 31 שנות מאסר ושחרר לפני כשלוש שנים. לאחר הליך שיקום ושחרורו ממאסר, המערער קיבל רישיון נהיגה והחל עובד כקבלן, כאשר דחיית הבקשה תסב לו נזק משמעותי (עמ' 3, ש' 28). לא זו אף זו, המערער כפי שמסר בפניי, מאז שחרורו "אני שלוש שנים בחוץ ועושה הכל לפי הספר" (עמ' 3, עמ' 18), מכאן אין זה הוגן כי בשל שורה של טעויות להן המערער לא תרם, הקפדתו על תשלום מיידי של

הקנס ונסיבות תשלומי, תיחסם דרכו ויוסב לו נזק חמור.

12. נסיבות אלו כמכלול מצביעות על כך כי עסקינן במקרה חריג ביותר אשר מצדיק סטיה מהכלל ופתיחת שערי ביהמ"ש בפני המערער למרות שהקנס שולם.

13. מכל האמור לעיל, הערעור מתקבל וניתנת בזאת למערער הארכת מועד להישפט בגין הדו"ח מושא ההליך קמא.

הזכירות תשלח פס"ד זה לצדדים.

ניתן היום, י"ז אייר תשע"ט, 22 מאי 2019, בהעדר הצדדים.